

Reserves schwindelen zich naar koppositie

door Andre Breedveld

Na de eclatante overwinning op Caïssa Eenhoorn (Zie elders het verslag van de wedstrijd onder *'s.v. Krommenie schiet flitsend uit de startblokken'*) volgde voor het tweede team een loodzware uit- trip, die ons voerde naar s.v. Castricum en s.v. Volendam.

'El Capitano' is de koosnaam waarmee Wim mij intussen eert. Sowieso hangt er euforie rond het team. Het is mijn taak om nuchter te blijven en de discipelen grondig voor te bereiden op de komende veldslagen. Met name het spelen in de provincie vraagt, naast enig schaaktalent, bovenal om mentale hardheid. Akkoord, ik maak dan wel kampioenen (*'Als je tweede wordt ben je de eerste van de verliezers'*, is in dit verband mijn favoriete tegeltjes wijsheid), maar mag me intussen geen moment verliezen in eigendunk. Het noodlot ligt immers altijd op de loer, klaar om je te bespringen en te transformeren in het onderwerp van hoon, spot en volkswoede. Van het ene op het andere moment kan je er helemaal niks van, twijfelde iedereen *'eerlijk gezegd'* al lang geleden aan je visie en komt het bestuur onder vuur te liggen vanwege jouw aanstelling. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard, heet dat. Kortom, het vergt de nodige moed om een team met grillige en opvliegende talenten, zoals met name Ruud, Fred en Wim, te leiden. Laten we het vooral niet mooier voorstellen dan dat het is: traditioneel worden de messen in Krommenie snel geslepen.

De wedstrijd tegen Castricum vond plaats op vrijdagavond 31 oktober, in een naar claustrofobie ademend zaaltje. In de uitnodigingsmail maak ik mijn mannen erop attent dat we gemiddeld een hogere rating bezitten. Maar omdat ik, met name Martin, heb horen piepen over de kracht van sommige tegenstanders, laat ik ook dit keer een waarschuwing niet achterwege met een citaat van de Poolse schaakjournalist- en grootmeester Sawielly Tartakower (1887-1956):

"Bij schaken kun je maar 1 fout maken. Overschatting van de tegenstander. Al het andere is pech of zwakte".

Hoewel de ervaring mij heeft geleerd dat het inschatten van de uitslag in een vroeg stadium zinloos is, bezondig me er altijd weer aan. En zo gebeurt het dat Erik mij, na een paar uur spelen, vraagt wat wijsheid is. De tegenstander heeft remise aangeboden. *"Mag ik het aannemen?"*.

In een nano seconde overzie ik, zoals van een ware El Capitano mag worden verwacht, het gehele speelveld.

Allereerst: Na een geforceerde ruil van de dames bezit de speler van Castricum een gedekte vrijpion in het centrum. Erik heeft weliswaar een minieme meerderheid op de koningsvleugel maar kan daarvan onmogelijk profiteren omdat zijn koning, na afruil van alle zware stukken, in het kwadraat van de pion moet blijven. Dit overwegende realiseer ik mij dat een pionneneindspel voor broer altijd verloren is. Wie zich genoodzaakt ziet afruil te mijden, kampt met een klassiek gevalletje ‘even Apeldoorn’ bellen.

Tegelijkertijd neem ik de tegenstand in ogenschouw. Piet van Wonderen, gezegend met ongeveer dezelfde rating als Erik is een gevaarlijke routinier die in het ontstane eindspel niks zal laten aanbranden.

Ten slotte is daar artikel 25 van het NHB competitiereglement. Op grond daarvan dien ik mij, in de rol van teamleider, *“ te beperken tot het geven van korte informatie, alleen op basis van omstandigheden die betrekking hebben op de wedstrijd.* Uiterste bescheidenheid is hier dus geboden. Wat dit betreft ben ik de juist man op de juiste plaats. Ik mag een speler adviseren *“bied remise aan”, “neem remise aan”, of “geef de partij op”.* De teamleider dient op de vraag sec. met *“ja”* of *“nee”* te antwoorden en zich verder te onthouden van iedere *“bemoeienis”.* Hoewel van de speler in kwestie *“een zekere mate van loyaliteit ten opzichte van zijn team mag worden verlangd, die uitgaat boven de eigen partij”,* en *“het advies van de teamleider zwaar dient te wegen”* heeft de speler uiteindelijk wel *“de uiteindelijke zeggenschap over het verloop van zijn eigen partij”.*

Dus ik zeg *“ja”.* En Erik? Die doet *“nee”.*

Broer loopt terug naar het bord. *“Ik speel nog even door Piet”.* Ik hoor het in Keulen donderen. Een kamikaze actie van ongekende omvang waarover het laatste woord nog niet is gesproken. Uiteindelijk blijkt de muiterij ons niet fataal te worden, maar veel scheelt het niet. Uit wat ik meekrijg geloof ik dat Wim de enige is die een gelijke stelling opeens vrij eenvoudig naar winst promoveert. De andere winnaar is Fred, die in alle rust kansjes creëert en die kundig uitbouwt tot een voorsprong voor ons team. Maar dan is voor even uit met de pret. Martin speelt tegen een oude bekende, Gerard Kuijs, die net als in hun eerdere onderlinge partij (Tata toernooi) zijn geliefde, maar nogal obscure, Scandinavische vertakking, van stal haalt. Onze voorzitter is een gewaarschuwd mens, maar wordt later toch verrast en verkeert dan plotseling in penibele

omstandigheden. Gelukkig grijpt de zwartspeler mis en na enige verwickelingen ziet hij zijn koning gevangen in een matnet. Een harde partij en een belangrijke overwinning voor ons. Ruud ziet zijn paard verdwaalt in het vijandelijke woud na een absurd intermezzo en moet na hevige strijd berusten in een nederlaag. Tenslotte word ik met een remise de matchwinnaar. Mijn tegenstander biedt tot zijn eigen schrik remise aan, omdat het hem even is ontgaan dat zijn team op achterstand staat. We zijn op dat moment aanbeland in de uitvluggerfase en na een korte weifeling accepteer ik het aanbod in gewonnen stelling. Derhalve een zwaar bevochten overwinning, 2 ½ - 3 ½, en een gedeelde koppositie met Volendam, die we treffen donderdag 20 november. Van onze Externe Big Boss Lex ontvang ik een e mail, waarin hij Julius Caesar citeert: '*Veni, vidi, vici!*' Ofwel '*Ik kwam, zag en overwon*'. Mooie bemoedigende tekst, maar ik ben er allerm minst zeker van dat het een geslaagde missie wordt.

In de eerste ronde heeft Volendam met dezelfde cijfers van Castricum gewonnen. Maar belangrijker: Met Wim gaat het in de interne die periode even minder en op 14 november verliest hij als super sub in het eerste team tegen Opening 64. (Wat je mag noemen, een klassieke wanprestatie van het vlaggenschip, dat jammerlijk met 2-4 verliest, terwijl het een gemiddeld overwicht van 85 ratingpunten aan de borden heeft. Alleen Cor en Jan (G) verrichten keurig hun taak). Martin lijkt op zijn laatste benen te lopen door toedoen van een nieuwe lieftallige huisgenoot, de Golden Retriever puppy Tess, die Joke en Ivana intussen hebben omgedoopt tot 'Terror Tess'. Er schuilt geen enkel kwaad in het wollen beestje, maar als je even niet oplet sloopt ze intussen wel de halve huisraad. En de grootste risicofactor heb ik dan nog niet eens genoemd, zie verder...

In aanloop naar de wedstrijd laten we er geen gras over groeien. Wim, Erik en ik spelen mee in het jaarlijkse Volendam Rapid toernooi aan de Dijk, een aanrader trouwens! Het overtuigt uiteindelijk allemaal niet wat we (en met name ikzelf) presteren. Maar we proeven wel de unieke sfeer aan de boorden van het Markermeer en keren huiswaarts met een heerlijke makreel, die aan iedere deelnemer wordt uitgereikt. In de weken die volgen bezoek ik nog verschillende keren Volendammer visstallen en investeer, in het belang van onze club, in totaal 4 lekkerbekken, 2 broodjes gerookte zalm, 2 vistrio's en 1 krabsalade. Penningmeester Leo kan mijn declaratie binnenkort tegemoet zien.

In de uitnodigingsmail heet het motto '*never change a winning team*'. Dit keer spelen we in de nok van het plaatselijke muziek- en cultuurcentrum. De

wedstrijd verloopt, niet verrassend, in uitstekende harmonie. Voeg er wel aan toe dat de catering in de geriefelijke, ruime, speelzaal ernstig te wensen overlaat. Sec verkrijgbaar is koffie in plastic bekertjes, naar verluidt ook nog eens flink aan de prijs. Misschien beseft nog niet iedere clubgenoot hoe fantastisch het geregeld is in de Pelikaan! Dus bij deze toch maar even vermeld.

Na afloop verzucht ik: *“Nooit eerder in mijn schaakbestaan heb ik in zo’n schwindelteam gespeeld”*. Wat er allemaal gebeurt valt met geen pen te beschrijven. Aan 4 borden offeren we materiaal. Twijfelachtig, niet goed, uit nood geboren, zijn zomaar wat kwalificaties die in mij opborrelen. Waar te beginnen?

Van de partijen van Ruud begrijp ik meestal bar weinig of beter gezegd, helemaal niets. (Zeg ik met alle respect). Maar wat een vechter! Niemand geeft nog een stuiver om zijn stelling. Uit pure armoe heeft Ruud een dame ingeruild tegen een toren, paard en loper. Op papier niet eens zo’n slechte transactie, ware het niet dat de ervaren opponent Jan Veerman twee vrijpionnen op de damevleugel bezit en dat de koningsstelling van onze wedstrijdleader Interne lek is geschoten. Vraag me vooral niet hoe Ruud de meubels heeft gered, als hij dat zelf ook niet kan uitleggen. Remise. Wim offert een pion en als enige compensatie heeft hij een slechte positie. Met een nederlaag moeten we ernstig rekening houden. Echter, game and match...Winst. (En 3 uit 3!!) Erik komt slechter en slechter te staan en offert, uit de armoe waarmee we hierboven al kennis hebben gemaakt, een kwaliteit. Op het moment dat tegenstander Nico Koning kan oogsten wordt de speelzaal gevuld met zelfverwensingen. Terwijl de koning schaak staat (Kh1 is winnend) besluit hij een krachtige dame zet te spelen. Dat mag dus niet. De grote pech voor de witspeler schuilt erin dat zijn dame het schaak kan onderbreken, die daarmee de dekking opgeeft van de toren op de eerste rij. Ik merk op dat de Volendam speler het zonder enig gedraal en omwegen, sportief doet, om daarna toch maar de strijd te staken. Winst. Martin komt vanuit de opening slecht te staan. We begroeten opnieuw een Krommenie offer, en opnieuw zonder enige compensatie. Maar zie, de voorzitter verzaakt niet en metselt, niet zonder medewerking, iets dat je als een vesting met catenaccio kansen mag betitelen. Remise. Fred komt iets minder te staan en doet wat gevraagd wordt: nauwkeurig verdedigen. Ergens gaat het echter mis, in de langste partij van de wedstrijd. Noem het de ironie van het lot. Juist de Krommenie speler die deze avond veelal de correcte zetten speelt moet het hoofd buigen. Verlies. En dan de grootste risicofactor, we zijn hem niet vergeten! Ikzelf. In het gehele

schaakseizoen 2025/2026 heb ik nog geen partij gewonnen. Wel heel veel remises en twee verliespartijen in de Interne, tegen David en Wim. Schaakpsychologisch gesproken ben ik intussen serieus een wrak. Ik tref het met mijn tegenstander Jan Tol. Niet wat betreft zijn rating, want die is ongeveer 2000, maar wel met zijn correcte gedrag. Zoals iemand me ooit voorspiegelde: *“Het belangrijkste is dat je er samen met je tegenstander een mooie partij van maakt”*. En bij deze gelegenheid bekruipt me dat gevoel. Aan het einde dacht ik ten onrechte nog even winstkansen te hebben. Remise.

Opnieuw 2 ½ - 3 ½ winst dus en ongedeeld aan kop! De volgende wedstrijd wacht het sterke Aartswoud. Het zal dan echt veel beter moeten, want zoveel geluk kan aan geen enkele kont blijven hangen. Maar uiteraard hebben we alle vertrouwen in een goede afloop!